

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

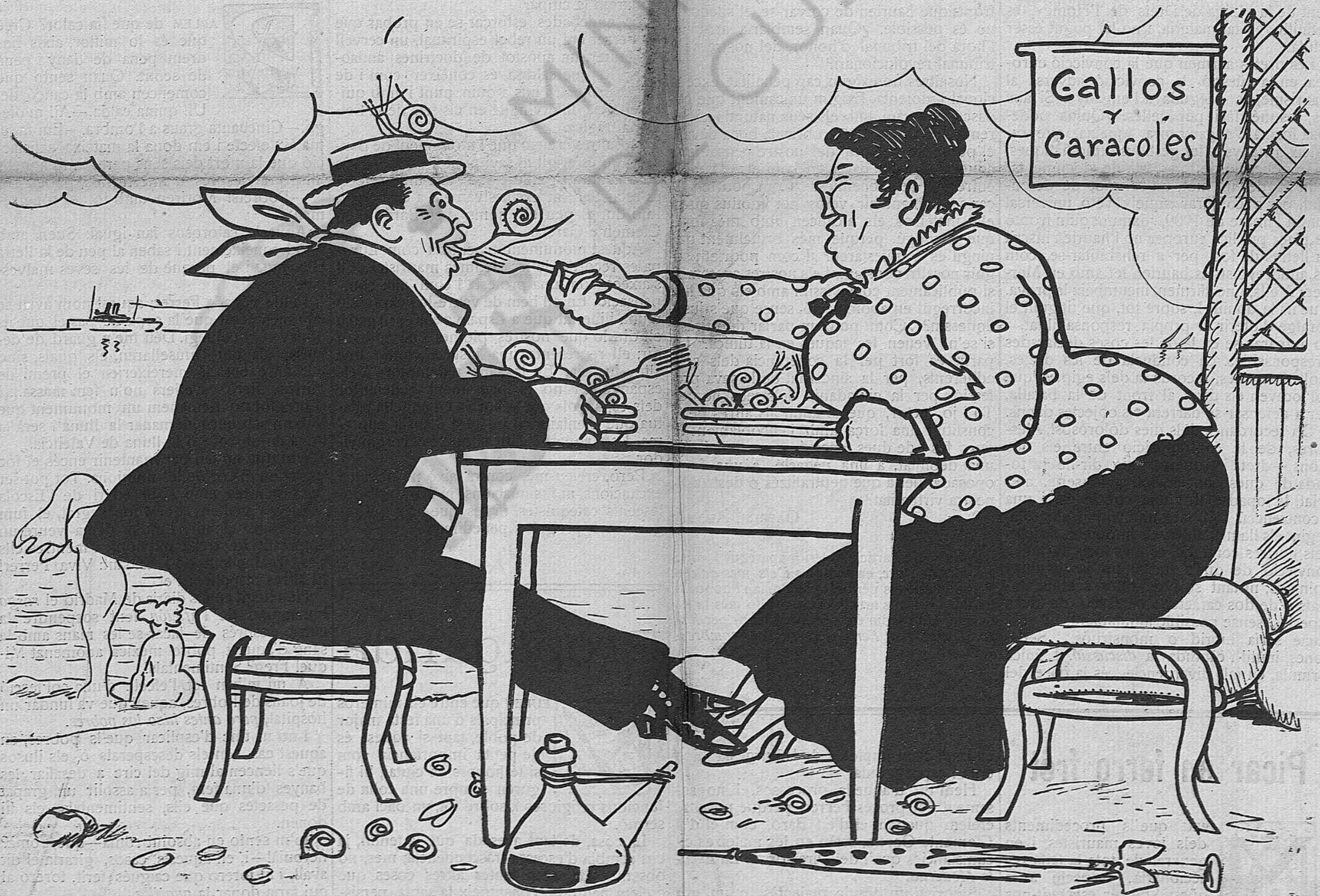
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

REFRANS ESPATLLATS

Pel Juliol... dona i caragol

Depuració

Es dretes estàn fent una campanya insidiosa per a que desaparegui el monument erigit a Bruselas a la memòria d'en Francesc Ferrer. Articulistes tendenciosos retreuen altre cop aqueixa qüestió, oblidant que un dia varen publicar la notícia (*el pintar como el querer*) de que'l monument havia ja desaparegut.

Jo be voldria, encara, dedicar unes paraules a la facilíssima reputació de les fantasies a que s'entreguen, amb motiu d'aqueixa campanya, els reverendíssims senyors reaccionaris; però és que hi ha una manca de noblesa en la manera com entaulen la lluita els nostres adversaris. A ells, una plena llibertat els és concedida per a discutir. Nosaltres hem de fer-ho sota la mença d'un càstic que ni tant sols podem preveure, ja que no ens han donat una justa mesura de lo lícit i de lo il·lícit. Ells, enemics de la llibertat, fruïxen de llibertat contra els amics de la llibertat... Oh ironia!

Es com si els espanyols del segle XVI haguessin convidat a Luter a refutar els arguments catòlics en plena Cort, sota l'ull vigilant de la Santa Inquisició!—Donèu-me, senyors adversaris, cavallerescament, un salvo-conducte, i aleshores debatrem plenament aqueix negoci.

Per ara, no ens pertoca altra cosa que elevar, ben serena, ben alta i ben ferma, la nostra opinió contrària a la campanya d'aqueixes dretes insidioses. El llibre del nostre il·lustre amic doctor Simarro, president de la «Lliga de Drets de l'Home», és definitiu, en tal matèria, i no ha pogut ésser refutat.

Les dretes afirmen que la convenció europea, en la qüestió, la convicció adversa al maurisme, és «deguda a l'engany». Si així fós, res més fàcil per a ells. Quina poderosa forma d'engany fora aqueixa, que resisteix als anys, a les gestions diplomàtiques, a la publicació de tota casta de documents? Si hi hagués un mot, un sol mot de desencant, per a conjurar aqueix veto universal contra l'home de 1909, ¿damunt quin frontó de plaça pública europea no l'haurien inscrit en lletres de foc, per a rehabilitar-se, com els antidreyfusistes haurien fet amb en Mercier? A ells, que afirmen, incumbeix la prova. Que'n la donin! I, sobre tot, que tinguin el coratge d'oferir la pròpia responsabilitat, i no amparar-se en la de les coses declarades irresponsables. La conducta de les dretes, moltes vegades, recorda la dels egipcis, que col·locaven els déus al front de la batalla, per a defensar-se darrera els objectes divins.

Oh recordança dels dies dolorosos! Aleshores, de la contraposició entre els dos mons,—dreta i esquerra, vaig dir-ne la topada de dues consciències. ¿No seria, més aviat, la topada entre una consciència i una inconsciència? Ah, segurament! Cada dia, llegint els llamentables, els impotents articles dels nostres contraris, es més forta la meva convicció de que's tracta, no ja de dues opinions, ni tant sols de dues sentimentalitats o de dos caràcters: se tracta de dues especíes, sense possible ajuntament. El producte seria híbrid o monstruós... Seria, doncs, inútil i cànvida la discussió. L'única fórmula, en tals divergències, és la frase del

propi Maura: «Nosaltres som nosaltres! Tenim l'orgull de sentir-nos, davant vosaltres, d'una especie superior. Ja està dit. Si no ens reconeixeu el dret a enlairar els nostres pensaments, reconeixeu-nos el dret a afirmar la nostra naturalesa. No direm la nostra idea, però direm, i bastarà, la nostra existència.

Ara bé. Manca qualche cosa. Les dretes han tingut, contra nosaltres, un argument que cal reconèixer considerable. «Alguns de vosaltres—han dit—varen secundar virulentament la nostra opinió i la nostra conducta en els dies de la repressió. Ho dubteu? Aquí teniu frases ben significatives, que són dels vostres, d'homes que's diuen, encara, republicans.»—I una d'aqueixes frases baixa i vergonyosa ha corregut els diaris aquests passats dies. Un setmanari de Barcelona ha estampat sota d'ella el nom de son autor, que callaré per una pietat pot-ser injusta.—Afegeu aquest nom als d'aquells radicals que tan innoblement se comportaren en 1909, i el nacionalisme ja no podrà bescantar, en aqueix punt, el lerroixisme...

Un gran crit ens surt de l'ànima, davant tot això. Un sol crit: *Depuració!*

¿Es que permetreu que una fàcil maniobra del periodisme adversari faci recaure damunt el bon nom de tots els republicans la culpa d'una petita minoria de flacs o d'insincers? Consta que jo coneixia, feia anys, la frase desgraciada d'aquell home (com en coneix d'altres) i sempre l'havia callada, perquè mai seré delator. Però avui, quan se'ns vol fer coparticeps de la feblesa d'altri, quan se'ns marca el front amb l'estigma d'altres fronts que haurien de corvar-se, el silenci ja no és possible. ¿Quan semblaria arribar l'hora del tribunal d'honor, del nostre petit tribunal revolucionari?

Nosaltres no exigim cap penalitat excepcional i violenta. Exigim únicament que cadascú se'n vagi amb els seus naturals adherents. ¿Com podrien obrir la boca davant el poble, en defensa del nostre pensament, aquells que ahir parlaven com els més desenfrenats dels enemics? ¿Com podrien alçar-se a mantenir vetos per motius que ells mateixos els alcancen amb més força que a ningú, perquè més brutalment que ningú es manifestaren? ¿I com podrien seguir nosaltres sostenint els nostres anatemes si públicament convivíem amb els que han incorregut en abominació, sense que's justifiessin? ¿Com podem parlar de puresa si se'ns veuen les taques en la túnica? Un partit és fort per la coherència dels seus adherents, per la sinceritat de la seva professió, per la ciutadania dels seus homes. Tu i jo, lector, que'n unim als altres per constituir una força amb l'encoblament de dues fès i de dues energies, ens uniríem a una debilitat, a una negació, a una força oposada, per a que neutralitzés o destruís la nostra virtualitat?

GABRIEL ALOMAR

Nota.—En l'article anterior aparegué la frase *els jocs de l'arc*, en comptes d'*els jocs de circ*. Prego també als periòdics que'm fan l'honor de traduir els meus articles que cuidin més la traducció. L'altre dia em posaren *locura per hora*, *Gener per Ferrer*, *garra per sombren*.—G. A.

depuració absoluta de la veritat en aquell tristíssim afer. Ells més que nosaltres tindrien que estar interessats en que desaparegui tota resquicia d'ombra, per a que allò mateix que diuen defensar i sostenir, respelendeixi d'un cop, sense màcula, als ulls del món lliberal.

Fent-ho així, podríem arribar a creure en la sinceritat conservadora; fent-ho altrament, jamai!

Es obrint de bat a bat les portes de Temis com se vindica l'honor d'Espanya, i no responent amb escarafalls de patriotes a la més petita insinuació que signifiqui ansia de justícia retrospectiva.

En fi, en nostre humil entendre, la revisió concienzuda dels processos de la Setmana Tràgica, tindrien més efectivitat que aquesta pluja d'ignocentes postals enviades a Bèlgica, i aquestes discussions periodístiques sostingudes a Madrid, tan brillants com malagunyades.

En aquesta qüestió és precís descartar en absolut la personalitat pedagògica i social d'en Ferrer.

No importa qui era, ni lo que feia, ni si les seves doctrines i els seus llibres tendien a la destrucció i a l'escepticisme anàrquic. S'insisteix massa sobre això, i aquesta insistència pot donar versemblança al rumor popular, el qual afirmava que en Ferrer, abans del 1909, ja anava senyalat com un xai destinat al sacrifici.

Nosaltres, que no estem cegats per la passió i que respecte al Director de *La Escuela Moderna*, coincidim en molts punts amb l'opinió d'en Salillas, no per això hem de negar-li la pietat que concedim fins als homes vulgars.

Si en Ferrer no era ningú i la furia conservadora s'empenyà en fer d'ell un màrtir i convertir el seu nom en un símbol, a qui donarem la culpa?

Es endebades esforçar-se en provar que en Ferrer era un rebel espiritual, un cervell dinamiter, un apòstol de doctrines antiscialls; lo que caldria és conèixer com i de quina manera, i fins a quin punt i amb quina eficàcia intervingué en els fets de la Setmana tràgica.

Nosaltres creiem que'l monument de Bruselas no és erigit al savi ni al filòsof. Té pla bé una altra significació. El seu únic defecte és estar dedicat exclusivament a en Ferrer, i no dur al peu els noms d'en Baró i d'en Clemente García.

Aquest monument patentitza com Europa es recorda de les víctimes mauristes. Ell s'aixeca com una protesta i com una compensació. En ell hem de veure-hi l'expressió d'una llibertat que a Espanya ens és negada; ell diu lo que nostres plomes mai podríem dir; ell representa una justícia contra una altra justícia. És la sang redemptora dels espanyols i no el pensament redemptor dels espanyols que refloreix en aquella estatueta que s'enlaira en un gest d'ansia suprema. I en aquest sentit si que és avergonyidor.

Però, creieu-me, contra això no hi valen excitacions, ni insinuacions, ni firmes d'adolescents catequistes, ni res que no sigui regeneració, progrés i penediment.

X. X.

Propaganda

EUREU que entre els números principals d'una festa major de poble, tant si aquest és de petita importància com si té honors de ciutat, hi figuren sempre una colla de funcions religioses i, sobre tot, un ofici amb sermó.

La cosa, de tant avesada que la tenim, ja ens sembla d'escassa transcendència; mes, no obstant, ella, com tantes altres coses que creiem naturals, constitueix la santa persistència que ha fet forta a l'Església Catòlica.

A força de creure en l'insignificància de moltes pràctiques, ens casem per l'Església; bategem els fills; consentim a les dones que freqüentïn els confessoris, i ajudem, sense creure-hi, i cada hu en una proporció petita que volem creure de poca importància, a fer de l'Església l'element dominador que arrenghera les consciències.

A cap Municipi republicà se li ha acudit mai canviar la festa major de motiu, deixant de fer-la en honor al sant patró de la vila, per a convertir-la en commemoració anyal d'un fet digne de lloança i de significació radical.

Totes les nostres festes populars honoren una festa de l'Església, i, naturalment, les funcions religioses són la part principal del programa i un motiu més de propaganda clerical.

Ja que no podem de soca-arrel canviar les costums, podríem al menys, també, aprofitar-nos-en, i organitzar en totes les festes majors, d'acord amb els elements liberals de cada poble, un míting de propaganda progressiva amb honors de festa, en lloança de la Llibertat.

A tots els pobles fan envelat, i allà on s'ompla per un concert de tarde i bull d'animació pel ball de nit, també hi acudiria la gent per una festa matinal de propaganda republicana.

I si algú troba que no és oportú barrejar la política en unes festes populars en que la gent balla i s'atipa, i no pensa en res més que en divertir-se, li respondrem que sempre és una cosa més enopida la religió que la política, per a ésser barrejada amb les piules, els pollastres i les massurques, i que allà on se fa tant abús de les funcions religioses, bé hi pot cabre una ració de Llibertat.

JEPH DE JESPU

Sonata LVII

PARLEM de que fa calor? Crec que és lo millor, aixis tindrem pena de dany i pena de sentit. Quan sento que comencen amb la canço de: Ufl! quina calda.—Ai! m'ofe-

go.—Cinquanta graus a l'ombra.—Em fa, el mateix efecte i em dona la mateixa satisfacció que la mort dels seus pares amb aquells fills, que després d'enterrar-los, poden dir: —Pobrets! Moriren amb tot el coneixement.

Aquests calorosos fan igual: Suen amb tot el coneixement i saben al peu de la lletra el *conque* i el perquè de les seves malvestats.

I altra vegada Ferrer; aquest nom aviat se farà més pesat que la sopa de pastes que'ns donaven al col·legi. Déu me'n guard de defensar als qui l'afusellaren, els quals, sino per altre cosa ja mereixerien el premi de burros. Però, cavallers no'n fem massa... I sobre tot no demanem un monument que tothom sab que's demanar la lluna i serà la lluna en un còve o la lluna de Valencia.

Diu que ho fan per mantenir encés el foc sagrat en el cor de les unions. Tot pot-ser però mentres amb l'abecedari de l'Escola Moderna venten aquest foc sagrat, el fum els hi tapa els ulls i no'ls deixa veure un emprèstit de tretze mil·lions i mentres ells s'esgargamellent bo i cridant: Viva Ferrer! El altres responen: Fet.

Heu llegit en els diaris de Madrid el *rasgo* humanitari de *afición* fent suspendre la cursa després de tacar-se les mans amb la sang d'aquest pobre mexicà anomenat Miquel Freg? Sentimentals!

A mi m'han fet l'efecte d'una col·lecció de Joans de Robres, aquell que va fundar un hospital, *pero antes hizo los pobres*.

I no us tinc d'explicar que'ls pobres, en aquest cas, són els desesperats o els ilusos que's llencen al mig del circ a desafiar les banyes d'una fera, per a assolir un grapat de pessetes que ells, sentimentals, els hi donen.

Jo'm sento en absolut romà—que, romà? neronià!—i, en aquests casos, giraria el dit avall, i al torero que caigués ferit, torero al qui faria donar la *puntilla*.

Al carrer, els toreros, si no portessin cueta, serien iguals que jo; però allí dintre? Ah, no! No ho són. Allí són el rival del brau; si aquest té banyes, ells tenen llances i burxes i llarga espasa.

Les baralles a cops de puny s'acaben quan ha caigut un a terra. Ningú té llàstima del retut. Tothom aplaudeix al vencedor.

Perquè és tant injust el públic flamenc?

Picar en ferro fret

MIREU que'ls procediments dels joves mauristes, i en general de tota la taifa reaccionària, respecte a la qüestió Ferrer, està fent-nos pujar la mosca al nas.

Després del «Maura, sí!», o millor dit, després de la bogeria de rehabilitació de l'ex-governant rebec que llençà sobre l'honor d'Espanya la taca d'una repressió excessiva, no hi hauria hagut més remei, en qualsevol altre país on el sentiment lliberal fos arrelat i enfortit, que anar de dret i tot seguit a la revisió d'aquells processos incoats

entre el clam impietós de la burgesia hipòcrita i esporuguida.

Hem dit d'aquells processos, i no soament del procés Ferrer, perquè nosaltres creiem que tant el d'en Baró, com el d'en Clemente García, estàn en les mateixes circumstàncies que'l del Director de *La Escuela Moderna*.

Si existí un tràgic malentès, o un error judicial, existí de la mateixa manera per a les tres víctimes.

Un pobre *carboneret* o un ric propagandista de doctrines racionals i destructores, són la mateixa cosa davant del sentiment de justícia europeu desvetllat per una repressió cruenta.

Es inconcebible que'ls que diuen vetllar per l'honra nacional no desitgin d'un cop a

Aplaudiv al destre quan oceuix al brau i no té cap lloança per al brau quan oceuix al destre.

Jo, amics, crec que en tots els jocs, siguin d'atzar o de sang, la partida ha d'ésser igual. Per això no m'agrada el set-i-mig, perquè el banquer diu ventatja; ni els braus, perquè la porta el torero.

Carai, nois, quina calor!
Enric, porta beure que m'ofego.

MORITZ XII

Notes de fóra

Manresa.—El pendó principal de la processó del Carme ha sigut confiat al diputat senyor Roma. *Tal para cual.* Ja està tothom enterat de qui és aqueix diputat missaire. Per això fa temps que el nostre crit és: *Roma,.... nones!*

Balaguer.—Ha quedat constituït i inaugurat un nou centre polític que porta per nom *Círculo Popular Mondrúico*. No sé si s'hauràn ficat en el contrasentit. Com si lo que és monárquic pogués ésser popular o vice-versa!... Augurem als somia-truïtes una curtíssima existència.

Tarragona.—Els jaumistes d'aquí han celebrat una vetllada teatral. Això no té gran cosa de particular. Lo que sí resulta altament consolador és que per a celebrar la comedia demansin quart i ajuda al grupu «La Margarita» format per elements del sexe contrari. Si ho sab el Sant Pare, els excomunica.

Penelles.—Referent a lo que's deia en una carta, insertada en el número 2355, crec jo que són els pares els que han de defensar els fills, quan els hi sembla que aquests són atropellats, precisament per qui deuria ésser un magatzem d'urbanitat, o bé un pou de bondat, etc., etc., ja que'ls pares són responsables únics dels fills quan són menors d'edat.

Entenc també que la missió del mestre oficial radica dins l'escola, per la molta feina que hi ha a fer, els que volem complir-la, sens perjudici de que les travessures exteriors de l'infantesa deixin d'ocupar un lloc preferent i de gran estudi dintre l'escola.

Que'ls nens de la meua escola'ls treguin dels bancs de l'església, etcètera, això ve a parodiar aquella célebre frase d'en Maura: *Vosotros sois vosotros... nosotros somos nosotros.*—El mestre.

Malgrat.—En aqueix poble foren molt discutides les últimes eleccions, i això ha portat el cas de que aquest any, a la petita festa major, s'hi haja barrejat la política; així és que tot lo que abans era un sol cos, ara s'ha convertit en dos: els conservadors i els regionalistes.

A aquesta gent, tenint la fama de devots, un sant els hi hauria de tocar el cor i dir-los-hi que lo que tenen projectat no's realitzés.

Pel programa de festes ja's comprèn que no hi farà falta aquella cançó eterna, mentres hi haja descendència dels Maura.

Els electors del *hijo adoptivo* cridaràn «Maura, sí!» i els regionalistes contestaràn «Maura, no!», per més que'l cor els digui que *sí*; però totes les persones que com nosaltres desitgen el bé i el progrés del poble, ens refermarem amb un «Maura, no!», enèrgic i sorollós.

—Dels aficionats no'n faig esment; ja esperaré que facin la comedia; segons diuen, ho faràn anar molt bé. Doncs que Déu els guii i els faci bons, en companyia del senyor Pons.

Cassà de la Selva.—El nostre pare lliantiós ens obliga a llegir, sempre que passem pel seu carrer, a la fatxada de casa seva, el provocatiu «Maura, sí!».

Advertim a aquest individu que, si continúa provocant d'aquesta manera els sentiments de llibertat de quasi tots els habitants d'aquesta vila, li treurem els drapets al sol, que per cert els té forsa bruts.

El viatge d'en Romanones

SINFONIA

—Comte, bon comte, on aneu amb trajo blanc i polaines?
—Un vapor m'està esperant amarrat al moll de Màlaga.
—Excursió de plaer?

—No!
La meua intenció és més alta. Vaig directament al Rif a estudiar la «qüestió d'Àfrica».

EL COMTE A MELILLA

—Visca el polític honorat!
—Gracies, amics, moltes gracias!
I què tal, com està això?

—Ui!... Una calor que espanta.
—La cosa és molt natural.
Que us penseu, pot-ser, que a Espanya no'n fa també com aquí?
—Es vritat; però és la patria, i a la patria, ja ho sabeu, no se li veu mai cap màcula.
—Pssst!... *Ni una palabra más!*...
—Doncs, visca el comte!
—Mil gracias.

EL COMTE A ALHUCEMES

—Veiu? Allò és el fort antic.
—I això?
—El portal de la platja.
—I aquell casaltot d'allà?
—El magatzem de la palla.
—Bé!... No hi hà *cines* aquí? Ni cafès concerts?
—No.
—És llàstima.

No us podeu imaginar lo bé que allí el temps s'hi passa.

EL COMTE A TETUÁN

—Oh! Gran ciutat! Tot això ja estava així, quan Espanya va començar a penetrar en aquestes terres?
—Vaia!
Quan en Prim hi va venir a primers de l'any seixanta ja ho va trobà així mateix.
—Si que, doncs, no ha avençat gaire.
En fi, bevem.

—Què pendrà?
—Psè!... Poseu-me'n cinc d'horxata.

EL COMTE A CEUTA

—D'aquí sí que's veu bé el mar...
—No hi ha pas millor mironada en tota la costa.
—I peix?
No us en deu faltar.
—Va a ratxes.
Hi ha dies que's pesca molt i altres dies que les barques tornen com qui diu de buid.
—I què pesqueu?
—Arengades.

EL COMTE A LARACHE

—Aquest és el moro Alum; aquest altre, Alf-ben-Kafre; aquell, en Sem-fum-Detot; el que ve al darrera...
—Basta!
Agraeix vivament les atencions delicades de tots aquests bons amics;

però... sento aquí una rata que...
—Té raó, té raó!...
Senyors i moros, a taula!

EL COMTE, DE REGRÉS

—Aquí em teniu!... Quin país! Quines prunes!... Quins tomàtocs!... Tan bon punt s'obri el Congrés i tornem a les *andadas*, amb quin orgull m'alçaré i diré, ple d'arrogancia:
—Us va a parlar un espanyol que coneix la «qüestió» d'Àfrica.

C. GUMÀ

REPICS

A moral d'un emprèstit.
—Hem de seguir l'exemple de França—ens diuen a totes hores els partidaris de l'intervenció espanyola al imperi del Marroc.—Desde el moment en que França, república, va allí, ¿perquè no hem d'anar-hi també nosaltres?

Per a fer callar an aquests patriotes guillats anem a fregar-los-hi pels bigotis lo que acaba de succeir amb l'emprèstit realitzat aquests dies pel Govern francès.

Obligat a cobrir certs gastos urgents, el ministre d'Hisenda va demanar al país vuitcents mil·lions de francs, i ¿saben quants se n'hi han ofert, en la subscripció oberta al efecte?

Trentadós mil mil·lions; sí, senyors: *trentadós mil mil·lions* de francs!
De modo que l'emprèstit de vuitcents milions ha sigut cobert *quaranta* vegades.

La llissó, com se veu, es de les que convencen al més tonto.

Compari's aquesta esplèndida manifestació d'abundancia i riquesa amb lo que, en cassos parecuts, sol ocorre a Espanya.

Aquí, quan el Govern demana no més cinc duros, després de quinze dies de tenir oberta la finestreta de la subscripció, se veu obligat a tancar-la sense haver pogut recullir més enllà de tres pessetes i mitja.

Seguir l'exemple de França!... França—tinguin-ho present els nostres imperialistes—és un poble ric, amb energies i recursos sobrants per

a anar a sembrar vida i progrés per tot arreu. En canvi Espanya, nació pobre i inculta, ¿com portarà a l'Àfrica ni a cap part del món lo que no té i que per a ella, l'infeix, voldria?...

El que va dir que la nostra és la terra dels vice-versas, ja sabia lo que's deia. Un dels darrers actes de les Corts últimament tancades va ésser votar una important rebaixa en els drets sobre'l sucre.

¿què ha succeït?...
Que, a conseqüència d'aquesta rebaixa, ara el sucre ha pujat de preu.
¿S'ha vist estranyesa més incomprendible?
Haurem de demanar al Govern que, per real decret o pel medi més ràpid que's conegui, torni a augmentar l'impost que les Corts van tenir la mala idea de disminuir.
A veure si d'aquesta manera el sucre baixa altre cop.

En Romanones continúa al Marroc. L'altre dia fou invitat per El Menhebi, de Tànger, a una festa típica del país.

Les danzarines mahometanes varen fer unes quantes piruetes davant seu, oferint-li figures de moro.

Després, calçat amb sabatilles i sense mitjons, va menjar dues raccions de cus-cus.

Restà encantat.
Confessa, però, an els íntims, que li agrada més l'olla del Pressupost.

El requetè de Sant Andreu va efectuar, diumenge passat, una excursió a la Font Pudenta. I naturalment...

Varen tornar tots fets uns pudents. Tan pudents com hi havien anat.

Ha començat a publicar-se un setmanari maurista que porta per títol *Resorgiment*.

Es inútil.
Per *sorgits* i per *resorgits* que hi facin, la mitja conservadora no servirà mai més. El punt ja està massa escorregut.

Aprended, flores, de mi.
Els alemanys han condemnat al celebrat dibuixant satíric alsacià Hansi.

Però l'artista s'ha rebel·lat contra els jutges i s'ha nacionalitzat francès.

Quin remei els tocarà, sinó aquest, a molts dibuixants satírics de cert país que tots coneixem!

Sembla que'ls radicals,—els de bon sentit, al menys—han canviat d'opinió respecte al pro-

EL MAL PAGADOR

—Un altre dia!... No hi hà l'amo!... Es a la torre!...

Perills de Mort

El manobra (caient de la bastida)—No't queixis, plaga, no't queixis. Tot és hu defensar sis rals o defensar sis mil pessetes!...

jecte de monument a les víctimes del maurisme. Han canviat en el sentit de que ara no's dedicarà el tal monument an en Ferrer, sinó als cinc afusellats durant la repressió de 1909.

Realment, això ja és altra cosa, i està molt més bé.

Havem tingut l'immens disgust de veure una d'aqueixes postals que'ls carques de la Defensa

envien al govern de Bèlgica demanant l'enderrocament del monument an en Ferrer, que existeix a Brusseles.

Hi hà dibuixada en elles una estàtua que vol ésser la Justícia i sembla el senyor Esteve tapat d'ulls.

Ademés hi hà dues banderes entrellaçades. Com a pendó, no hi havem sapigut veure sinó... una firma.

Oh, l'honor!

A Parma va tenir lloc un desafió a pistola entre dos aristòcrates.

Els contendents no's varen tocar, però la bala d'una de les pistoles va alcançar a un treballador que's trobava, a prop del camp, esmorçant tranquilament, deixant-lo al setí.

Lo que deuràn dir els duelistes:
—Un cadavre més, què importa?

Però l'obrer va anar al cementiri i els aristòcrates, després d'encaixar, a la fonda.

En el confessorari:

—He jurat en fals, pare.

—Oh! Això és molt mal fet!... Això és un gran pecat!

—Però ho vaig fer per acusar a un obrer socialista, que no va mai a missa.

—Ah! Així ja te'n pots anar, fill meu... Te dono l'absolució.

A LES ENDEVINALLES DEL NÚMERO 2355

A la xarada primera, *Tanasi*; a la segona, *Vicari*; a la tercera, *Palmira*; a la quarta, *Vilaseca*; a l'anagrama primer, *Amer-Mare*; al segon, *Cor-Roc*; a la conversa, *Salas*; a la targeta, *El campanar de Palma*; a l'endevinalla, *La pipa*; al jeroglífic primer, *Centelles*; al segon, *Cosme*, i al tercer, *Mànega*.

XARADES

I

Hu-tercera és nom de dòna; aliment, *tersa-segona*; part del món, *Hu-quart-tercera*; beguda, *invers-tres-darrera*; quarta, nota musical, i nom d'home és el *Total*.

A. B. (a) *El Rector de V.*

II

Un aliment és *primera*; la *segona*, musical; temps de verb, la *tersa-inversa*, i població, la *Total*.

Pinyol d'Oliva

III

És un líquid la *primera*; la *segona*, musical; part del cos dòn la *tercera*, i *quarta-invers*, vegetal.

Enric Lapedra Fàbrega

ANAGRAMES

I

En una botiga nova de allà al carrer de *Total* hi hà unes lletres al portal que diuen «*Total de roba*».

E. Sala

II

—*Tot*, digues a la Montserrat que espolsi la *tot* al terrat.

Josep Gorina Roca

SINONIMIA

Vol disfregar's de *total* la *Total*, per Carnaval.

R. Valls

TARGETA

S. Isabel M. Soler

Combinar aquestes lletres degudament i formar el títol d'un conegut drama castellà.

Pep Serradell

CONVERSA

—Vols anomenar-me, Lola, la fruita que més m'agrada?
—Què't diré, pobre de mi!...
—Si acabo d'anomenar-la.

R. Campins

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C^o

Divendres que vé, dia 24 LA CAMPANA DE GRACIA, publicarà un interessant
NUMERO EXTRAORDINARI commemoratiu dels
FETS DE JULIOL DE 1909

Vuit planes de text i dibuixos

10 cèntims

